Ч. 132 Четвер 13 (25) червня 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

О забороні еміґрациї до Бразилії.

Ще 19 с. м. подала була урядова Gazeta Lwowska телеґраму з Дженови (Ґенуи) слідуючого змісту: Консуль бразилійский в Дженові одержав від свого правительства телеґрафічний приказ, щоби не допускав до еміґрациї галицких виходців до Бразилії, навіть тих, що хотять виїхати власним коштом. — Ту телеґраму повторила і „Народна Часопись" в тім переконаню, що треба заздалегідь остерегти людий, щоби не тратили ся на дармо на виїзд до Бразилії.

Здавалось би, що вість о забороні нашим людем виходу до Бразилії могли всі приняти яко річ певну, особливо, коли вже від давна знає ся, навіть з приватних вістий, що бразилійске правительство має досить клопоту з нашими еміґрантами. А впрочім хочби й того не знало ся, то можна було преці подумати насамперед о можливих причинах сеї заборони, а відтак аж сумнівати ся о правдивости сеї вісти. Для тих, що дійстно бажають добра нашим людем, що не хотіли би допустити до того, щоби наших селян використували на кождім кроці і дома і за границею і в Бразилії, та щоби они опісля не ставали простими невільниками в краю, де сподівали ся знайти рай для себе, така вість могла навіть бути відрадною і пожаданою. Тимчасом знайшли ся і ґазети і приватні люди, котрі уважають ту вість просто лиш за видумку, нїби то обчислену на то, щоби наших селян відстрашити від еміґрациї до Бразилії.

Ми ані не уповажнені доказувати правдивости тої вісти, ані не маємо тут на цїли заводити суперечки з тими, що її не хотять вірити, але в інтересї тих, котрі мали би або мають охоту вибирати ся до Бразилії, мусимо таки спитати, чи розумно то було відмавляти таки просто і рішучо правдивости тій вісти? Чи так роблять дійстні приятелї люду? Можна з кимсь вести борбу партийну і політичну, може одна ґазета нападати на другу, можна мати якийсь заґальний а навіть і особистий, приватний інтерес в еміґрациї нашого селяньства, але єго просто обманювати, попихати єго сьвідомо в крайну біду і нужду — то вже несовістно і нїякий честний чоловік, нїяка честна праса того певно не буде допускати ся.

А преці можна би легко зрозуміти, чи правительство бразилійске могло видати повисшу заборону і які могло мати до того причини. Правда, що то на перший погляд може дивно виглядати, що якесь правительство, котре потребує поселенців для свого краю і навіть спроваджує їх своїм коштом, нараз не допускає навіть тих поселенців, що приїзджали би і власним коштом. Видко, — так міг би кождий легко здогадати ся — що суть якісь причини, задля котрих ті поселенці, котрих правительство допускає, суть єму не догідні. Длячого би як раз наші поселенці були недогідними для Бразилії, се чей не так трудно відгадати, коли возьме ся під розвагу всїлякі обставини. Звістно заґально, що галицких еміґрантів наїхала вже велика маса до Бразилії, мужчини, жінки і дїти, люди по найбільшій части не то не засібні, але крайно бідні, не маючі чим день, два обігнати, а не то виждати кілька неділь або й кілька місяців, доки їх не відвезуть на призначене місце і не надїлять пустою землею та пралїсами, люди зовсїм темні не знаючі нїякої чужої мови і не здібні заробити собі на хлїб инакше, як лиш роботою при ріли. Але тим людем хочесь жити, хочесь їсти; треба їх десь примістити і живити, треба дбати про безпечність їх, їх здоровле, бо нехай межи ними вибухне яка зара́злива недуга, то й місцеві, краєві жителї можуть легко бути виставлені на небезпечність. Річ очевидна, що з таких еміґрантів більше для правительства шкоди як хісна, більше клопотів, видатків, заходів і тяганини, як приспореня краєви робочого і культурного населеня. До того ще й одвічальність перед чужим правительством, котре змушене також упоминати ся о своїх підданих, котрі ще не зовсїм вийшли з єго підданьства і не стали ще вповні підданими бразилійскими. Все то разом могло легко спонукати правительство бразилійске до заборони приїзду галицким еміґрантам хоч би й власним коштом.

Ба що більше, в Пінгейро де було около 1200 галицких еміґрантів в однім домі настав був в цьвітни бунт і еміґранти виступили грізно против бразилійских урядників. Бразилійский інспектор кольонізациї мусїв аж просити о поміч австро-угорского посла. Правительство бразилійске на власний кошт поселило послїдних 3000 галицких еміґрантів, хоч було обовязане дати їм лиш стравунок і відослати в ту сторону, де мали поселити ся. Причин чей досить, щоби правительству бразилійскому відойшла охота приймати галицких еміґрантів, на-

---

7)

НАЙДАВНІЙШІ ЛЮДИ.

III.

Де шукати слїдів найдавнійших людий? — Мамут, ровесник найдавнійших людий і єго товариші. — Будівлї на палях з доісторичної доби. — Ловцї мамутів з Передмостя на Мораві. — Оселя найдавнійших людий коло Шафгузи.

(Дальше).

Перейдім же тепер на инше місце слїдів найдавнійших людий в Европі. Але заки покинемо Передмосте з єго мамутами і ловцями мамутів, мусимо тут ще сказати, що в попереднім фейлетонї з неуваги хибно було сказано, мов би то вість про відкрите людских кістяків в Передмостю розійшлась була минувшого року в осени. То було позаторік, як то впрочім було зазначено также на иншім місци.

В 1891 р. відкрив професор Ніш в Шафгузї дуже важні слїди найдавнійших людий коло Шафгузи в Швайцарії, але аж торік по докладнім розслїдженю найденого материялу оповістив о них обширне справоздане, з котрого показало ся, що слїди коло Шафгузи можуть сьміло своїм богатством материялу і своїм значінєм станути побіч слїдів в Передмостю. Недалеко Шафгузи (Schaffhausen) єсть місце, зване Швайцербільд, де із землї виступає величезна вапнякова скала, котра нахиляє ся на полудне і так нїби природною кришею вкриває землю під собою. Під сею скалою могли люди вигідно ховати ся. Тут отже під сею скалою знайдено слїди з тих часів, коли лїд на земли вже топив ся і уступав.

Цїле се місце творить поклад зложений з всїляких верстов землї, спочиваючих на слїдах з ледової доби. В сїй добі покривав реньский ожеледець цїлу околицю коло Шафгузи. Від сего споду аж під верх землї з найновійших часів суть верстви разом пересїчно на два метри високі — і стілько наросла там земля за тисячі лїт під впливом намулюваня і змулюваня. В цїлім сїм покладї знаходять ся отже слїди зі всїх змін, які переходила земля від часу ледової доби аж до тепер.

Найспіднїйша верства, котра лежить безпосередно на верстві з ледової доби, показує нам ті часи, коли маси леду під впливом більшої теплоти топили ся, а кінцї їх ставали що раз коротші і вертали на північ або на високі гори. Теплота ставала що раз більша і ростини зачинали відживати, хоч тогди було тут ще північне підсонє. В сїй верстві знаходять ся звірята, які суть тепер ще лиш в північній Европі і в Росиї. Воздух був ще холодний, острий і сухий, так, що тут росли степові ростини, які ростуть нинї на сибірских тундрах. Звірята, з яких лишили ся тут останки, суть: рен, лемінґ, ледовий лис, білий заяць і рід миши, котра тепер знаходить ся ще лиш на Сибірі. Всї ті звірята жили тогди в сторонах нинїшної Шафгузи. Крім того були ще й поменші звірята як: миши, хомяки і кертиці.

Але ще й слїдуюча висша верства показує, що характер околицї коло Шафгузи був північний. Перед нами розкриває ся тут старійша камінна доба і з неї знаходимо тут богатий материял. Показують ся вже виразні слїди людскої культури. Металїв ще тогди люди не знали; зброю і всїлякі знаряди роблено з костий і каміня, але люди ще не були так далеко поступили, щоби уміли були виробляти знаряди вже з точеного вигладженого каміня. Розбивано лиш і розлупувано камінє а відтак їх обтовкано так, щоби они могли служити за ножі, пилки сверлики, скробачки і вістря до стріл. З костий і рогів роблено ігли та долїтця. З людий були тогди ловцї. По костех, з яких они робили собі свої знаряди, або котрі розлупували, щоби з них видобути стрижінь, пізнати, які звірята они ловили. Рен був тогди найзвичайнійшим і найважнійшим звірятем, але попри него знаходили ся і мамути. На диких ослів і на богато звірят, котрих нинї вже лиш дуже мало в Европі, або котрі таки зовсїм пощезали, також на вовки, медведї та рисї, полювали тодїшні люди дуже часто.

Але хоч і як ще тодїшні мисливі були народом диким, то все-ж таки й у них видимо перші слїди штуки, з котрих видко, що они наслїдували твори природи. На костех, які знайдено коло Шафгузи видко виразно нарисовані рени, а на однїй плитї з вапняка суть нарисовані дуже ще невправною рукою рени і конї. На слїди чоловіка вказує тут кілька огнищ, з котрих одно єсть виложене кременями, котрі в тодїшних часах служили до огріваня підчас студени. Самого чоловіка тут не знайдено, але за

віть таких, що приїхали би власним коштом. Коли-ж то все розважить ся, то чи знайдесь причина сумнївати ся о правдивости вісти о заборонї приїзду галицким емігрантам до Бразилії? Чи не просте то лиш туманенє наших селян, або не добре обдумана і хитра штука тих, що хотять ще до послїдка визискати наших селян або збогачувати ся їх коштом тут і в Бразилії? Нехайже добре се собі розважать наші селяни і не вірять тим, що їм кажуть, що вість о заборонї до Бразилії пущена лиш на пострах. Она єсть правдива. Хто не повірить і пустить ся в дорогу переконає ся сам, але вже за пізно, тогди, коли зійде на жебрака.

Перегляд полїтичний.

В угорскім парляментї відповідав вчера президент мінїстрів на інтерпеляцию Уґрона в справі полїтики на Всходї і сказав, що угорске правительство годить ся зовсім з мінїстром справ заграничних в тім, щоби на Балканї був удержаний дотеперішний стан. На інтерпеляцию пос. Мисленїґо о аґітациї Люеґера сказав президент мінїстрів, що над поглядами Люеґера не варто поважно застановляти ся. Коли-б ті аґітациї мали вплывати на відносини Австро-Угорщини, то австрийске правительство певно поступить собі після свого обовязку. Правительство угорске не знає нїчого о тім, щоби безплатно роздавано підбурюючі письма і щоби аґенти їздили по Угорщинї. Палата приняла сю відповідь до відомости.

В анґлїйскій палатї послів заявив Курзон, що о вісти, поданій ґазетами, будьто би хіньский посол Лї-Гунґ-Чанґ заявив в Петербурзї, що хіньске правительство позволить Росиї повезти сибірску зелїзницю через Манджурию, не має нїякої інформациї. Справа що-до закупна ґрунту в Чіфу, корейскім портовім містї на полудневім заходї від корейскої столицї Сеула, закінчить ся, як він того сподїває ся, зовсім вдоволяючо. О будові касарнї в Чіфу не має правительство нїякої відомости.

Новинки.

Львів дня 24 червня 1896.

— **Є. В. Цїсар** уділив погорільцям в Олешичах старих, чесанівского повіта, 300 зр. запомоги, а погорільцям в Люблинци старім, того-ж повіта, 200 зр.; дальше погорільцям в Дроговижи, жидачівского повіта, 400 зр., а погорільцям в Делятинї, надвірняньского повіта, 200 зр. — разом 1.100 зр.

— **Є. Е. п. Намістник** кн. Евст. Санґушко оглядав в суботу перед полуунем в товаристві Віцепрезидента краевої Ради шкільної дра Бобжиньского і радника будівництва Йос. Бравизайса, нові будови унїверситетскі у Львові. Зі сторони унїверситетских властий прибули: радник Двора др. Цвиклиньский, ректор О. Бальцер, декан фільософічного виділу др. Р. Пилат і декан виділу правничого др. Ст. Старжиньский.

— **Дрови Іванови Франкови** надав комітет етноґрафічної вистави ческої диплом і медаль бронзовий за заслуги на поли етноґрафії.

— **Нещастна пригода.** Єлисавета Микусь, жінка столяря у Львові при ул. Жерельній, вийшла передвчера в полуне з дому, щоби занести чоловікови обід і лишила без догляду трое малих дїтий. Наймолодше з них, 16-місячна дївчинка, вилїзла на стіл і взяла там папір з отруєю на мухи та виссала его. Коли мати вернула домів, побачила, що дитина отруїла ся. Віддала еї до шпиталю сьв. Софії, але вже було за пізно, бо мимо спішного ратунку умерла дитина ще тої самої ночи.

— **З Дрогобиччини** пишуть нам: Дня 20 с. м. о годинї 4-тій по полудни, навістив великий хмаролом громаду Болехівцї, в повітї дрогобицкім. Вода цїлком знесла землю з сьвіжих засївів; луки і ріллї при долинах занесені памулом, а град падав три чверти години, знищив жито і пшеницю, а ярі засїви притовк до землї. Град упав так великий як куряче яйце і в тїни лежав до другого дня по полудни. Цїла праця людска знищена. Хто вийшов з хати подивитись на так велику загладу, ломив руки та плакав від малого до великого. Потерпівші шкоди подають просьби до ц. к. староства о лїквідацию шкоди і о опуст в податках. В школї, в церкви і на приходстві повибивані шиби.

— **Господарско-промислове віче,** устроєне філїєю тов. „Просьвіта" в Самборі, відбуло ся дня 18 с. м. при значній участи членів. Між зібраними було богато шляхти з Білини великої, Бережницї і инших сїл шляхотских. По відправленій службі Божій в місцевій церкві, зібрали ся участники віча в обширній сали „Сокола" і тут отворив збори п. В. Слюзар яко заступник голови. Відтак запросив на предсїдателя зборів о. Мих. Зубрицкого з Мшанця, на заступника п. Волосяньского, міщанина з Старого міста, а на секретарів оо. Онишкевича і Несторовича. По привітній промові відпоручника головного виділу п. Вас. Нагірного, наступив відчит п. Вас. Короля о господарстві рільнім і дра Т. Кормоша з Перемишля о касах задаткових і громадских приватних. Над обома відчитами вела ся оживлена дискусия. Опісля приступлено до льосованя предметів. Всїх предметів було 52: обгортач до бараболь, сїварка ручна, плужок зелїзний, вага склепова, 20 кіс, 12 серпів, 2 пари вил, дві пари зелїзних граблїв і 12 камінцїв до коси. Обгортач до бараболь виграла читальня в Білинї, сїварку ручну читальня в Берегах, вагу крамниця в Татарах, а плуг зелїзний п. Куринда з Білинки. Прочі предмети вильосували члени з ріжних сторін Самбірщини.

— **Хмароломи.** Дня 21-го с. м. навістив страшний хмаролом громаду Бачів, перемишляньского повіта. Води забрали млин і одну хату в селї. Погибло трое людий, а то мельник і двоє дїтий вдовицї з забраної повению хати. Третя дитина тої вдовицї, 10-лїтна дївчина, збожеволїла зі страху. Шкоди в поли величезні. — Дня 20 с. м. навістив хмаролом село Дубрівку, в сяніцкім повітї. Води підмили зелїзничий насип і особовий поїзд, що їшов до Ясла, мусїв задержати ся в Сяноцї на станциї та ждати на направу ушкодженого шляху.

— **Убийство.** Підчас ярмарку в Кристинополи дня 15 червня посварив ся Ярмолчук з Боратина з одним міщанином сокальским, котрий і вдарив Ярмолчука, бувшого начальника громади в лице. Ярмолчук не міг сейчас віддати і погрозив лише міщанинови, що „сипне" ему, як буде вертати з ярмарку. І справдї Ярмолчук з своїми трема синами скрив ся в житї при дорозї. Небавом над'їхав инший міщанин, Гутовский, а Ярмол-

---

то тим важнійші останки з него зберегла нам слїдуюча верства, з новійшої доби камінної. Она була віддїлена від верстви із старійшої доби камінної верствою каміня, котре відпадало із згаданої повисше скали вапнякової. Верства та груба на 80 центиметрів, але не було в ній анї попелу, анї обробленого каміня, отже она утворила ся, коли тут людий не було. З сего часу лишили ся тут лиш слїди малих зьвірят, гризунів.

Висша верства від сеї відріжняє ся сїрою барвою. Люди знали вже тогди дуже добре робити огонь і, видко, часто его розпалювали, бо цїла верства від попелу сїра. В тім часї настали вже були як в сїй сторонї так і в цїлій північній Европі великі зміни. Теплота була майже вже така сама як тепер. Студена степова околиця стала теплїйша, дощі перепадали частїйше, лїси розрастали ся буйно. Появляють ся вже оленї, заяцї, дикі свинї, а рен лиш дуже рідко де знаходить ся. Псів люди в сїй сторонї ще не знали, хоч в инших місцях викопують слїди з них з тої самої пори. За то було характеристичне для сеї сторони зьвіря т. зв. торфовий віл.

Вже з инших доісторичних знаходів, з пальових будівель, знаємо, що люди з новійшої доби камінної були як на ті часи вже високо розвинені. В старійшій камінній добі займали ся люди виключно лиш польованєм і риболовством; тут стрічаємо вже не лиш годівлю худоби і рільництво, але й всїлякі ремесла, якими могли займати ся лиш люди, що вже були осїли. Они знали вже: гончарство, ткацтво, гарбарство, сокерництво і вирабляли всїлякі знаряди з костий, дерева і каміня. І коло Шафгузи стрічаємо вже приміри такого занятя людского. Знайдено черепи з горшків, на котрих були якісь прикраси, вигладжені сокирки з каміня, знаряди з костий і рогів оленя, ножі, скробачки, пилки, сверлики з кременя, котрі вже не вилупані лиш просто з каменя, але і старанно оброблені.

Але знаходи на Швайцарбільдї показали нам не лиш слїди і докази людскої роботи; они щасливим случаєм розкрили перед нами і цїлі кістяки людскі. В двайцять і двох гробах найдено останки 26 людий, осіб дорослих і дїтий. Звичай хороненя дїтий єсть для сеї доби вельми характеристичний; тут знайдено аж 12 кістяків з дїтий.

Найцїкавійше, що з тих людских останків показало ся єсть то, що вже тогди була карловата порода людий, карлики люди жили рівночасно і разом з людьми більшої породи. То нїякий здогад, то дїйстна правда, бо антропольоґія (наука о чоловіцї) і порівнююча анатомія (наука о складї людского тїла) стоять нинї так високо, що із не богато костий з кістяка можна на певно сказати не лиш якого віку і якого рода був чоловік, але й якого росту. Карлики то не були якісь калїки або виродки, то були люди зовсїм здорові і правильно збудовані, лиш малого росту. Що карлики суть ще до нинї в Африцї, Азиї і Америцї, о тім знаємо. Стенлї розповідає н. пр. що в африканьских лїсах стрічав богато карликів і ті найбільше не давали ему спокою, бо убивали его людий затроєними стрілами. Що й в Европі були колись карлики, хоч їх нинї зовсїм нема, се показали нам аж знаходи коло Шафгузи. Коли же й тепер ще вироджують ся иногдї в Европі межи звичайними людьми карлики, то вже знаємо, що тому за причина: то відзивають ся ще слїди давної мішанини великої породи з малою в людскім родї.

З тими карликами не обходили ся люди більшої породи як би з якимись невільниками, бо они в гробі мали на собі такі самі прикраси як і люди великі. Порода карликів в найдавнїйших часів кинула зовсїм нове сьвітло на походженє европейских народів, а що карлики знаходять ся ще й в инших частях землї, то єсть може оправданий здогад, що всї теперішні люди на земли виродили ся з меншої породи, з карликів, отже карлики були би найдавнїйшими людьми на земли.

Але й люди більшої породи, як то видко із слїдів новійшої камінної доби, не мали вже одностайного характеру в своїй будові. Як тепер жиють довго- і короткоголові побіч себе, так жили і тогди коло Шафгузи, і то не окремо одні від других, але разом, і здаєсь, що вже тогди побирали ся. Не можна отже знайти слїдів в найдавнїйших часах, щоби були якісь окремі дві раси і щоби одна з них була старша а друга молодша, єсть лиш доказ, що вже в новійшій добі камінній довго- і короткоголові люди були помішані з собою.

Верству з слїдами з новійшої доби камінної вкриває вже верства землї з найновійших часів. Тут знаходять ся кусні скла, черепи з поливаних горшків, кости з наших домашних зьвірят, зелїзні цьвяхи і т. д., а межи тим і деякі слїди з давнїйших часів, котрі лиш случайно при копаню пізнїйших гробів дістали ся тут на верх. Із сеї верстви не можна вже довідати ся нїчого — лиш спідні зберегли нам звістку з найдавнїйших часів.

IV.

Слїди найдавнїйших людий коло Томска в Сибіри і найдавнїйша вандрівка людий. — Слїди чоловіка в треторяднїй утворі на Яві. — Штука і звичаї у найдавнїших людий. — Загальні висновки. — Вимерший в наших часах нарід з культурою з ледової доби.

Недавно тому, якось в маю сего року принесли були росийскі ґазети звістку, що коло Томска в Сибіри знайдено кістяк з мамута і слїди найдавнїйших людий. А се ось як було: Над берегом ріки Том'ї копали робітники

чук і его сини, мабуть пяні, не розбираючи, хто їде, напали на Гутовского і мимо его просьб побили его так тяжко, що він другого дня помер в шпитали сокальскім. Всїх чотирох виновників увязнено.

— **Наслїдки нерозваги.** Скарбовий стражник в Стремильчи, брідского повіта, прийшовши до огорода стациї жандармериї, хвалив ся перед зібраними там товаришами і жандармами, що перепливе в одїню і з оружием через річку Солодівку, та не надумуючи ся вскочив до води. Однако ледве доплив до половини — пішов від воду, імовірно зловив его корч у ногу. З води добуто нерозважного чоловіка вже без житя.

— **Саранча.** В понедїлок дня 15 с. м. перелетїла — як пишуть з Сандеччини — хмара вандрівної саранчі через тамошні гори в напрямі від полудневого всходу на північний захід. Саранча летїла плахтою широкою на кілька кільометрів і то так низько, що можна єї було досягнути рукою. Так перелетїла она понад міста Старий і Новий Санч. Минувши гори наближала ся що раз більше до землї, так, що коло Старого Санча і села Барчич люди збивали єї до землї, а в Новім Санчи показала ся на улицях. В тамошних околицях — як кажуть люди — не видко було саранчі вже від 30 лїт.

— **Щока в жолудку.** Один урядник в Варшаві п. Г. — як пишуть тамошні ґазети — пив сими днями склянку пива так скоро, що при тій нагоді проковтнув і штучну щоку, котра застрягла єму в горлї і грозила его задушити. Скоро прикликаний лїкар вспів лиш з трудом перехпати щоку з горла до жолудка і она лежить там до сеї хвилї, бо бідний урядник не має відваги дати собі розрізати живіт, аби вийняти щоку.

— **Бар. Ротшільд** віденьский одержав перед кількома днями лист з Будапешту, де під загрозою смерти жадано від него, щоби вислав до Будапешту 120.000 зр. під знаком „Праця 1896“ poste restante. Ротшільд післав лист полициї будапештеньскій, котрій тимчасом і инші богаті особи зложили подібні листи з підписом „Союз анархістів“. Полиция зачала слїдити і арештувала на почтї шевчика, що питав за листом, а коли зачали его питати, зізнав, що післав его якийсь жовнїр. На підставі того зізнаня арештовано одного вояка від цїхоти і якогось однорічного охотника.

— **Померли:** Тома Стиџковский, заст. учителя ґімназияльного в Перемишли, нагле на удар серця; — о. Лев Бачиньский парох в Тудорковичах, деканата варяжского, перемиской епархиї, дня 19 с. м., в 34-ім роцї житя а 12-ім сьвященьства. Покійний був свого часу першим капеляном бл. п. епископа Пелеша.

Оповіщене.

Комітет інтернату для учеників ц. к. Семинариї учительскої в Самборі розписує нинїшним конкурс в цїли приміщеня в нїм 100 учеників в роцї шк. 1896/7 під слїдуючими услівями:

1) Комітет бурси прийме 90 кандидатів найбіднїйших за місячною доплатою 5 зр. в готівцї з гори і забезпечує їм мешкане, харч, услугу, сьвітло, пране і книжки шкільні а також старанний надзір родительский.

2) Крім того прийме комітет 10 учеників за повною оплатою по 12 зр. місячно з гори. Добровільне виступлене або видалене з інтернату потягає за собою утрату стипендиї.

Поданя о приняте до бурси треба вносити на руки Дирекциї ц. к. семинариї в Самборі найдальше до кінця липня с. р., до котрих треба долучити: а) сьвідоцтво убожества, б) послїдне сьвідоцтво шкільне, що найменше з добрим успіхом, в) метрику родженя, г) деклярацию на цїлий рік шкільний, в наслїдок котрої обовязані будуть родичі платити точно що місяця з гори повисше сказану оплату і дати синам: 1 молитвенник, 4 пари біля, 4 простирала, 4 пішви, 6 хустинок до носа, 4 ручники, 2 пари чобіт цїлком нових, вкінци сїнник і прикривало.

Кождий з принятих учеників має зложити 1 зр. з гори на цїлий рік за знищене інвентаря, а 5 зр. на прибори научні на руки настоятеля бурси, котрий буде вести рахунки видатків молодежи зі зложених 5 зр.

Ученики курсу приготовляючого будуть приняті на разї провізорично аж до зложеня іспиту вступного і виказаня добрими поступами в науцї в протягу місяця, чи суть відповідно приспособлені до користаня з наук їм преподаваних. Колиби показало ся по першім місяци, що ученики курсу приготовляючого суть невідповідно приспособлені і не роблять поступів, будуть видалені з інтернату а на їх місце прийме комітет гіднїйших.

З комітету інтернату кандидатів ц. к. Семинариї учительскої.

В Самборі дня 25 червня 1896.

Телеґрами.

Відень 24 червня. Комисия фінансова Палати панів ухвалила закон о податку від цукру згідно з ухвалою Палати послів, а комисия податкова предкладає приняти без зміни закон о ревізиї катастру і о відписаню податку з причини шкід елементарних.

Атини 24 червня. На представлене Порти в справі висилки на Крету амуницiї і охотників заявило грецке правительство, що зовсїм не піддержує того рода роботу, а дїланя приватних людий не може спинити. Греция держить ся точно ради держав европейских.

Петербург 24 червня. Число страйкуючих робітників доходить до 176.000. В декотрих фабриках робота знову розпочала ся; страйк незадовго скінчить ся.

Константинополь 24 червня. З турецкої сторони заперечують рішучо вість, мов би то Бедуіни напали на дорозї з Мекки до Джеддах на 1500 батавских путників і велику часть з них вирізали.

в цьвітни пісок і знайшли якісь величезні кости. В місті пішла о тім чутка і в недїлю дня 14 ст. ст. цьвітня вибрало ся над ріку множество людий оглядати ті кости а побачивши, що они таки добре вистають із замерзлої землї стали їх розривати і забирати з собою. В понедїлок рано прийшли туди редактори „Сибірского Вестніка“ Кузнецов і Гурєв і побачили, що кістяк вистає лиш з двох сторін; на всхідній стороні лежала розбита голова а 6 метрів від неї на захід задні кости туловища. Незадовго опісля явили ся професори Кащенко і Леман з томского університету і розпочало ся відкопуване кістяка. В суботу був вже цїлий відкопаний а при тім ось що показало ся: В глубині на 9 мет. лежали на просторі 8 метрів вздовж а півтретя метра впоперек кости як би їх хтось порозкидав. Найбільші кости лежали в місци, де було огниско майже на два метри широке. Тут було вугле і знайшло ся дуже богато скалок з кремени та скробачки; коло голови були кусні дерева. Під кістьми лежали також камінні скробачки. Були то кости з мамута, межи котрими знайшли ся також три, котрі, здаєсь, суть з людий. Професор Сапожнїков зробив з тих розкопів фотоґрафічну знимку, а проф. Кащенко обіцяв ся подати докладний опис всего.

Поки що годї о сїм знаходї сказати щось докладного; але одна обставина звернула вже тепер увагу на сей вельми важний знахід коло Томска. Мамутових костий, ба цїлї кістяки і стерва знаходжено доси в Сибірі, як знаємо, у великій масї, але знаходжено їх переважно далеко на північи і в ледї. Звідки він там взяв ся? Як попав ся в лїд? На сї питаня трудно було відповісти та ще й до нинї не знайшла ся вдоволяюча зовсїм відповідь. Декотрі учені, котрі гадали, що по ледовій добі настала була величезна потопа, доказували, що мамут жив на полудни; тут вхопила его вода і занесла далеко на північ, де він опісля і замерз. На то однакож тогди не зважано, що раз нема слїдів такої великої потопи, котрі прецї мусїли би були лишити ся, коли-б она була, а відтак, що мамут міг дуже добре жити і на північи, бо був цїлий вкритий густою і довгою шерстию. Він і на далекій північи знаходив досить поживи для себе, бо як вже знаємо живив ся тими ростинами, що ростуть ще й тепер на північи. Другі знов казали, що мамут жив на північи; аж коли стало там дуже студенїти і земля почала вкривати ся ледом, він посував ся чим раз більше на полудне і зайшов аж до середної Европи. Після погляду тих учених мамут разом з носорогом втїкав спершу на полудне і зайшов аж в сторони нинїшного Аральского озера, а звідси переніс ся до Европи і зайшов аж до Франциї. Чи рівночасно жив з ним і чоловік, на то не було повного доказу. Правда, в печері Мандлейн коло Періґор у Франциї знайдено зуб мамута, на котрім був вирізаний мамут і з того пішов здогад, що з мамутом жив рівночасно і чоловік. Але в сей доказ не конче хотїло ся вірити. Тепер же показує ся чим раз більше, що майже всюди там, де був мамут, знаходить ся рівночасно і чоловік, а слїди людий коло мамутових костий в Томску суть найновійшим доказом на то. Оправдуєсь отже чим раз більше, що найдавнїйші люди були ровесниками мамутів, а коли ще дасть ся доказати, що они ішли всюди слїдом за пним, то буде й доказ на то, що люди з часів мамута не лиш були найдавнїйшими людьми на земли, але й що они зайшли з ним рівночасно до Европи, що тогди була найдавнїйша, найперша вандрівка людий з Азиї до Европи.

(Конець буде.)

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-европ. год.

Відходять до

	Посцішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·00	4·40	9·55	6·45	—
Підволочиск	6·00	2·11	—	—	9·30	10·45	—
Підвол. з Підз.	6·14	2·25	—	—	9·48	11·12	—
Черновець	6·10	—	—	10·15	2·45	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	10·25	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·15	—	—	—
Мушини на Тарнів	8·40	11·00	—	4·40	—	6·45[1]	—
Гребенова [2])	—	—	—	—	9·35	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	5·22	9·35	3·05	7·22
Зимної Води [4])	—	—	—	—	1·32	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	1·20	—	—
Брухович [6])	—	—	—	—	3·20	—	—
Янова [7])	—	—	—	9·45	3·00	8·55	—
Янова	—	—	—	9.45[8]	1·05[9]	3·00[10]	6·25[8]

[1]) Від 1 червня до 30 вересня. [2]) Від 10 липня до 31 серпня. [3]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. [6]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [7]) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня кождого дня. [8]) Від 16 червня до 31 серпня що день. [9]) Від 16 червня до 31 серпня в недїлї і сьвята. [10]) Від 16 червня до 31 серпня в тиждневі дни.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від **львівского**: коли на зелїзници 12 год., то на **львівскім** годиннику 12 год. і 36 мін.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.